

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO W BIAŁEJ PODLASKIEJ

za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005r.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2001r. Nr 79, poz. 856, Nr 154, poz. 1799; zm.: 2002r. Nr 153, poz. 1271; zm.: 2005 Nr 33, poz. 288, Nr 122, poz. 1020) przedkładam informację o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białej Podlaskiej.

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE

Podstawę prawną działania samorządowych kolegiów odwoławczych stanowi ustawa z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych oraz rozporządzenia wykonawcze wydane w oparciu o delegacje ustawowe i regulamin organizacyjny uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach. Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003r. w sprawie obszarów właściwości miejscowej samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz. 1925), powiaty: bialski, łukowski, parczewski, radzyński oraz miasto na prawach powiatu Biała Podlaska wraz z gminami objętymi tym obszarem.

Członkowie składów orzekających Kolegium są związani przy orzekaniu wyłącznie przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Kontrolę orzecznictwa Kolegium w zakresie rozstrzyganych spraw sprawuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie i Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.).

Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową, podmiotem samodzielnym, posiadającym własny zakres kompetencji oraz budżet

uchwalony przez Sejm RP. Kontrolę w zakresie gospodarki finansowej Kolegium sprawuje Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001r. Nr 85, poz. 937 z późn. zm.).

W omawianym okresie Kolegium nie było kontrolowane przez inspektorów Najwyższej Izby Kontroli – Delegatury w Lublinie.

II. OBSADA KADROWA KOLEGIUM

Prezes Rady Ministrów rozporządzeniem z dnia 8 września 1999 r. w sprawie maksymalnej liczby etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 74, poz. 828) określił dla naszego Kolegium maksymalną liczbę dziewięciu etatowych członków Kolegium.

A. Obecnie Zgromadzenie Ogólne Samorządowego Kolegium Odwoławczego liczy **15 członków**, w tym **4 członków etatowych** i **11 członków pozaetatowych**.

Lp.	Rodzaj członkostwa	Wykształcenie			Data powołania	Imię i nazwisko
		prawnicze	administracyjne	inne		
1.	etatowy	X			01.09.1990	Zbigniew Jasrząb
2.	etatowy	X	X		01.09.1990	Anna Sidoruk
3.	etatowy	X			18.04.1995	Bożena Bilkiewicz-Bańka
4.	etatowy	X	X		15.06.2000	Mariola Ostaniewicz
5.	pozaetatowy			X	15.06.2000	Jolanta Niczyporuk
6.	pozaetatowy	X			15.06.2000	Iwona Szendel
7.	pozaetatowy			X	10.04.2001	Katarzyna Kieszkowska
8.	pozaetatowy			X	10.04.2001	Barbara Siwek
9.	pozaetatowy		X		10.04.2001	Grażyna Śledź
10.	pozaetatowy			X	10.04.2001	Joanna Ulita-Hodun
11.	pozaetatowy	X			22.07.2004	Paweł Cegielko
12.	pozaetatowy	X			22.07.2004	Tomasz Czerkies
13.	pozaetatowy			X	22.07.2004	Helena Hordejuk
14.	pozaetatowy		X		22.07.2004	Artur Sienkiewicz
15.	pozaetatowy		X		22.07.2004	Zofia Żurawska

Z dniem 19 września 2005r. Prezes Rady Ministrów odwołał Adama Błaszke z funkcji pozaetatowego członka Kolegium Odwoławczego w związku z objęciem przez niego funkcji etatowego członka Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Trzech spośród piętnastu członków Kolegium legitymuje się uprawnieniami radcy prawnego.

Niepełny stan zatrudnienia etatowych członków Kolegium w stosunku do limitu określonego przez Prezesa Rady Ministrów jest jedną z przyczyn wzrostu liczby spraw niezakończonych w ustawowych terminach.

B. Obsługę biurową Kolegium wykonują obecnie cztery osoby, zatrudnione na 3,5 etatu (biuro Kolegium 3 etaty, ½ etatu główna księgowa Kolegium).

III. LOKAL KOLEGIUM

Kolegium Odwoławcze ma swoją siedzibę w budynku należącym do Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę Lubelskiego. Ogólna powierzchnia zajmowanych przez Kolegium lokali wynosi 120m² i w pełni zabezpiecza jego funkcjonowanie.

IV. STATYSTYKA SPRAW

Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją **1.234**

- pozostałych z roku poprzedzającego okres objęty informacją **80**
- wpływ spraw w roku objętym informacją **1.234**
- odwołania od decyzji Marszałka Województwa **--**

Rodzaje spraw ujętych w ewidencji w roku objętym informacją:

1. Liczba spraw administracyjnych **1.234**

Lp.	Określenie rodzaju sprawy		Ilość spraw
1.	objętych proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej (dot. podatków i opłat lokalnych, podatku rolnego, leśnego, opłaty skarbowej itd.)		184
2.	działalność gospodarcza		1
3.	zagospodarowanie przestrzenne		215
4.	pomoc społeczna		143
5.	świadczenia rodzinne		138
6.	stypendia i zasiłki szkolne		104
7.	dodatki mieszkaniowe		57
8.	gospodarka nieruchomościami w tym:		269
	- scalenia	-	
	- przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na Ziemiach Odzyskanych (i innym terenie)	50	
	- grunty warszawskie	-	

9.	ochrona środowiska i ochrona przyrody	18
10.	odpady	-
11.	prawo wodne	1
12.	rolnictwo i leśnictwo	6
13.	zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	22
14.	ruch drogowy	37
15.	drogi publiczne	25
16.	dostęp do informacji publicznej	3
17.	egzekucja administracyjna	4
18.	inne, pozostałe	7

2. Na łączną liczbę spraw administracyjnych (1.234), które wpłynęły do załatwienia przez Kolegium Odwoławcze 1.147 rozstrzygnięcia dotyczyły spraw rozpatrywanych przez gminy a 87 spraw przez powiaty samorządowe.

3. Sprawy rozpatrzone w innym trybie niż decyzja lub postanowienie, czy też orzeczenie użytkowania wieczystego lub ugoda, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie k.p.a. 102

4. Wybrane problemy orzecznictwa w poszczególnych grupach spraw.

A. Gospodarka nieruchomościami (21,78% wpływu ogółu spraw).

Sprawy z tego zakresu w większości dotyczyły spraw związanych z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, opłat adiacenckich oraz spraw związanych z ustaleniem opłat za użytkowanie wieczyste.

W omawianym okresie Kolegium Odwoławcze wydało szereg decyzji administracyjnych uchylających w całości decyzje organów samorządowych I instancji o odmowie nieodpłatnego przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości i w tych sprawach wydało merytoryczne rozstrzygnięcia korzystne dla stron, na które organy samorządowe I instancji bezskutecznie wносиły skargi do WSA.

B. Zagospodarowanie przestrzenne (17,41% wpływu ogółu spraw).

Zdecydowany wzrost wpływu spraw z tego zakresu (2004r. - 70 spraw) jest spowodowany złożeniem przez mieszkańców kilku miejscowości 150 odwołań od decyzji ustalającej lokalizację budowy gminnego wysypiska odpadów.

Większość gmin w zasięgu działania Kolegium Odwoławczego nie posiada aktualnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Kolegium Odwoławcze stwierdza, że w dalszym ciągu interpretacja i stosowanie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w zakresie wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji

inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy stwarza trudności pracownikom organu samorządowego I instancji.

C. Podatki i opłaty lokalne (14,9% wpływu ogółu spraw).

W porównaniu do 2004r. nastąpił nieznaczny spadek wpływu tego rodzaju spraw (228). Najwięcej odwołań dotyczyło wymiaru podatków lokalnych oraz ulg podatkowych, szczególnie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości i podatku rolnym. W szeregu przypadkach odwołujący się kwestionowali wysokość ustalonych przez poszczególne rady gmin stawek podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych. Jednak tego typu zagadnienia nie podlegają kontroli orzeczniczej Kolegium.

D. Pomoc społeczna (11,58% wpływu ogółu spraw).

Odwołania dotyczyły przede wszystkim odmowy przyznania zasiłków (celowych, okresowych, stałych), pomocy dla rodzin zastępczych lub pomocy na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki bądź przyznania ich w niewystarczającej wysokości. Wpływ spraw z zakresu pomocy społecznej jest stosunkowo duży. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać przede wszystkim w zubożeniu społeczeństwa spowodowanego m.in. brakiem możliwości znalezienia pracy oraz w zbyt niskich budżetach, jakimi dysponowały ośrodki pomocy społecznej. Środki z budżetu państwa przekazane na realizację zadań zleconych były niewspółmierne do potrzeb i w wielu przypadkach w pełni nie pokrywały wydatków świadczeń obligacyjnych.

E. Świadczenia rodzinne – zaliczki alimentacyjne (11,78% wpływu ogółu spraw).

Na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) od dnia 1 maja 2004r. organy samorządowe I instancji realizują zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. W rozumieniu tej ustawy świadczeniami rodzinnymi są zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego a także świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne). Odwołania od decyzji organów samorządowych I instancji dotyczyły głównie odmowy przyznania dodatków do zasiłku rodzinnego (np. z tytułu samotnego wychowywania dziecka), przekroczenia kryterium dochodowego rodziny i problemu samotnego wychowywania dziecka, odmowy przyznania zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

Na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.) zadaniem organów samorządowych I instancji jest prowadzenie postępowań wobec osób zobowiązanych do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego jest bezskuteczna wobec takiej osoby.

Organy samorządowe w tych sprawach wydają decyzje administracyjne przyznając zaliczki alimentacyjne osobom samotnie wychowującym dzieci.

F. Stypendia i zasiłki szkolne (8,42% wpływu ogółu spraw).

Z dniem 1 stycznia 2005r. na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 2004r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 281, poz. 2781) organy samorządowe I instancji zostały upoważnione do przyznawania, w drodze decyzji administracyjnej, świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego i zasiłków szkolnych. Nowa regulacja prawna w początkowym okresie jej obowiązywania spowodowała wystąpienie szeregu trudności w jej stosowaniu przez organy I instancji, co powodowało, że odwołania w tych sprawach były bardzo często uwzględniane przez Kolegium Odwoławcze. Podstawą składania odwołań w tych sprawach była wysokość przyznawanych stypendiów szkolnych (zbyt niska zdaniem stron), skarżący kwestionowali też okresy, na jakie stypendia szkolne przyznawano.

G. Dodatki mieszkaniowe (4,61% wpływu ogółu spraw).

Strony składające odwołania kwestionowały przede wszystkim wysokość przyznanego dodatku mieszkaniowego lub odmowę przyznania dodatku.

H. Ruch drogowy (2,99% wpływu ogółu spraw).

Odwołania z tego zakresu dotyczyły m.in. decyzji o odmowie wydania i o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, o rejestracji pojazdów, o skierowaniu na badania kontrolne, o uzgadnianiu zmian na wykonywanie regularnych przewozów osób.

I. Ochrona środowiska i ochrona przyrody (1,45% wpływu ogółu spraw).

Odwołania dotyczyły w szczególności zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, kar pieniężnych za usunięcie drzew i krzewów bez zezwolenia, zalesiania gruntów.

J. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (1,78% wpływu ogółu spraw).

Odwołania dotyczyły decyzji odmawiających, cofających lub stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, natomiast zażalenia - negatywnych opinii gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą rady gminy.

V. LICZBA ROZSTRZYGNIĘĆ ADMINISTRACYJNYCH KOLEGIUM

A. Liczba spraw rozstrzygniętych ogółem w roku objętym informacją 1021

(w tym 79 spraw z 2004r.; jedna sprawa z 2004r. nadal jest nierozstrzygnięta)

B. Liczba spraw pozostałych do rozstrzygnięcia na koniec roku 136

C. Sposób rozstrzygnięcia:

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Ilość spraw
1.	Sprawy rozstrzygnięte w formie decyzji i postanowień w sposób pozwalający na ocenę prawidłowości orzeczenia organu I instancji, w tym:	842
	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 §1 pkt1 k.p.a. oraz art. 233 §1 pkt1 Ordynacji podatkowej)	
	decyzje zmieniające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art.138 §1 pkt2 k.p.a. oraz art.233 §1 pkt2a Ordynacji podatkowej)	
	decyzje uchylające decyzje organu I instancji w całości i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia, jeżeli decyzja I instancji została wydana z naruszeniem przepisów art. 240 lub 247 Ordynacji podatkowej (art.233 §1 pkt2b Ordynacji podatkowej)	
	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 §2 k.p.a. oraz art.233 §2 Ordynacji podatkowej)	
	decyzje odmawiające stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznych (art. 156-158 k.p.a. oraz art. 247-251 Ordynacji podatkowej)	
	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art.156-158 k.p.a. oraz art.247-251 Ordynacji podatkowej)	
2.	Sprawy rozstrzygnięte w inny sposób, w tym:	72
	stwierdzenie niedopuszczalności odwołania oraz uchybienie terminu do wniesienia odwołania (art.134 k.p.a. oraz art.228 Ordynacji podatkowej)	
	zawieszenie postępowania (art.97 i 98 k.p.a. oraz art. 201 i 204 Ordynacji podatkowej)	
	umorzenie postępowania odwoławczego (art.138 §1 pkt3 k.p.a. oraz art. 233 §1 pkt3 Ordynacji podatkowej)	
	odmowa wznowienia postępowania (art.149 §3 k.p.a. oraz art.243 §3 Ordynacji podatkowej)	
	odmowa wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art.157 §3 k.p.a. oraz art.249 §3 Ordynacji podatkowej)	
	decyzje wydane po wznowieniu postępowania, tj.: odmawiające uchylenia decyzji, uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art.151 k.p.a. oraz art. 245 Ordynacji podatkowej)	
3.	Postanowienia wydane w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu, w tym	24
	uznające zażalenia za nieuzasadnione	
	pozostałe, załatwione w inny sposób	
4.	Sprawy rozstrzygnięte w formie decyzji i postanowień w sposób inny niż wymienione w pkt 1 – 3 (np. wyznaczenie organu, przekazanie podania, sprawy w trybie art. 65 k.p.a.)	83

VI. LICZBA ORZECZEŃ W SPRAWIE OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE, OGÓŁEM 54

A. Charakterystyka orzeczeń:

Lp.	Sposób załatwienia wniosków	Ilość spraw
1.	oddalenie wniosku	-
2.	ustalenie wypowiedzenia za uzasadnione w mniejszej wysokości i ustalenie opłaty	1
3.	ugoda	38
4.	stwierdzenie uchybienia terminu do złożenia wniosku	-
5.	umorzenie postępowania	14
6.	stwierdzenie bezpodstawności (nieskuteczności) wypowiedzenia	1

B. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń Kolegium --

C. Liczba spraw pozostałych do rozstrzygnięcia przez Kolegium --

VII. LICZBA DECYZJI I POSTANOWIEŃ KOLEGIUM ZASKARŻONYCH W ROKU OBJĘTYM INFORMACJĄ DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO, OGÓŁEM 84

Wskaźnik zaskarżalności w stosunku do ogólnej liczby podjętych rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu **9,30%**

W 2005r. zanotowano wzrost wpływu skarg na rozstrzygnięcia Kolegium w porównaniu do roku 2004r. (64 skargi).

Najwyższa liczba skarg skierowanych do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego dotyczyła decyzji w sprawach zobowiązań podatkowych – **23 skargi**, w innych sprawach odpowiednio:

- przekształcenie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości – **20**,
- pomoc społeczna – **9**,
- gospodarka gruntami – **8**,
- świadczenia rodzinne – **6**,
- wymiana prawa jazdy, rejestracja pojazdów – **7**,
- warunki zabudowy – **5**,
- prawo o ruchu drogowym i rejestracja pojazdów – **6**,
- drogi (zajęcie pasa drogowego) – **2**,
- ochrona przyrody – **2**,
- prawo wodne – **1**,
- bezczynność organu – **1**.

VIII. LICZBA SKARG NA BEZCZYNNOŚĆ KOLEGIUM SKIEROWANA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO, OGÓŁEM 1

IX. LICZBA SKARG UWZGLĘDNIONYCH PRZEZ KOLEGIUM WE WŁASNYM ZAKRESIE W TRYBIE ART. 54 UST. 3 USTAWY O PRAWO O POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI, OGÓŁEM 2

X. ORZECZNICTWO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W SPRAWACH SKARG NA ORZECZENIA SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO W ROKU OBJĘTYM INFORMACJĄ OGÓŁEM 86

A. Rozstrzygnięcia Sądu dotyczące skarg na decyzje (postanowienia) Kolegium.

Lp.	Sposób załatwienia skarg	Ilość spraw
1.	odrzućcenie skargi	46
2.	oddalenie skargi	34
3.	uchylenie decyzji lub postanowienia	3
4.	stwierdzenie nieważności decyzji lub postanowienia	-
5.	stwierdzenie niezgodności z prawem decyzji lub postanowienia	-
6.	umorzenie postępowania sądowego	2
7.	zawieszenie postępowania	-

B. Rozstrzygnięcia Sądu dotyczące skarg na bezczynność Kolegium 1

Lp.	Sposób załatwienia skarg	Ilość spraw
1.	odrzućcenie skargi	1
2.	oddalenie skargi	-
3.	zobowiązanie do dokonania czynności, wydania aktu	-
4.	umorzenie postępowania	-

C. Liczba spraw pozostających do rozstrzygnięcia przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w roku 2004 w sprawach przesłanych w okresie sprawozdawczym 17

D. Termin rozpatrywania skarg przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie
zdecydowanie uległ przyspieszeniu. Obecnie sąd rozpatruje skargi w terminie 2-3 miesiące od daty ich otrzymania.

XI. ORZECZNICTWO NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W SPRAWACH SKARG KASACYJNYCH I W INNYCH SPRAWACH.

A. W okresie sprawozdawczym wniesiono 8 skarg kasacyjnych na rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w tym 4 skargi zostały wniesione przez Kolegium Odwoławcze a 4 skargi pochodziły od stron.

Oprócz tego Kolegium złożyło 3 wnioski o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Kolegium a Wojewodą Lubelskim (2 wnioski) i Kolegium a Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (1 wniosek).

B. Naczelny Sąd Administracyjny w omawianym okresie wydał rozstrzygnięcia w 9 sprawach, w tym 6 w zakresie skarg kasacyjnych wniesionych przez Kolegium Odwoławcze. W 5 przypadkach NSA uwzględnił skargi kasacyjne Kolegium uchylając wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, a w jednym przypadku skarga kasacyjna Kolegium została oddalona.

Trzy skargi kasacyjne wniesione przez strony postępowania zostały oddalone. Pozostała do rozpatrzenia jedna skarga kasacyjna wniesiona przez stronę.

XII. OCENA ORZECZNICTWA ORGANÓW SAMORZĄDOWYCH I INSTANCJI.

1. W 2005r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wpłynęło do załatwienia 1.234 spraw administracyjnych oraz 84 skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (łącznie 1.318 spraw). W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił znaczny wzrost wpływu spraw o 47% (2004r. – 897 spraw). Znaczny wzrost wpływu spraw do załatwienia przez Kolegium Odwoławcze wynika z poddania orzecznictwu Kolegium w 2005r. nowego rodzaju spraw (stypendia szkolne, zaliczki alimentacyjne), które rozszerzyły kompetencje orzecznicze Kolegium. Powyższe zjawisko także spowodowało wzrost spraw niezadowolonych w omawianym okresie (136 spraw).

Kolegium Odwoławcze w roku 2005 orzekało w identycznym składzie orzeczniczym, jak w roku 2004, chociaż miało do załatwienia o 412 spraw więcej niż w roku 2004.

Na podstawie dokonanej analizy i oceny orzecznictwa organów samorządowych I instancji stwierdzono:

- **23,75%** rozstrzygnięć (decyzje – postanowienia) zaskarżonych przez strony zostało utrzymanych w mocy,
- **23,63%** rozstrzygnięć zostało uchylonych w całości lub w części i w tych sprawach Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało merytoryczne rozstrzygnięcia,
- **50,83%** rozstrzygnięć uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia z powodu nieprawidłowości w przeprowadzanym postępowaniu administracyjnym,
- **1,49%** rozstrzygnięć to decyzje stwierdzające nieważność rozstrzygnięć organów samorządowych I instancji.

2. Analizując przyczyny uchylecia zaskarżonych decyzji (postanowień) należy stwierdzić, że w zasadzie powtarzają się stałe nieprawidłowości i z reguły dotyczą nieprzestrzegania zasad postępowania administracyjnego i ustawy Ordynacja podatkowa. Do przyczyn występujących najczęściej należą:

a) w zakresie przepisów postępowania administracyjnego.

- naruszenie zasad czynnego udziału stron w postępowaniu, zwłaszcza błędy i niedokładności w ustaleniu kręgu podmiotów, mających przymiot strony w postępowaniu, niezawiadomienie wszystkich stron o wszczęciu i toczącym się postępowaniu, niezapewnienie udziału wszystkim stron w postępowaniu, niezawiadomienie stron o czynnościach dowodowych, o terminie i miejscu przeprowadzenia dowodu, niewyznaczenie stronie terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego przed wydaniem decyzji,
- nieustalanie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych w sprawie, braki w zebraniu niezbędnego materiału dowodowego, brak ustaleń co do okoliczności podniesionych przez stronę a istotnych w sprawie, nieuwzględnienie wniosków dowodowych strony mających znaczenie dla sprawy, nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w sytuacji wymagającej wiadomości specjalnych, nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań świadków w sytuacji, gdy składane przez nich oświadczenia zawierają istotne sprzeczności, rozstrzygnięcie sprawy przy niepełnym materiale dowodowym;
- sprzeczność dokonanych istotnych ustaleń ze zgromadzonym materiałem dowodowym, przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przez, niedokładne i mało wnikliwe rozpatrzenie całego materiału dowodowego, pomijanie w analizie materiału dowodowego istotnych dowodów, niewyjaśnienie sprzeczności w materiale dowodowym, niewskazanie przyczyn nieuwzględnienia lub pominięcia wniosków dowodowych stron, wybiórcze traktowanie materiału dowodowego, nieustosunkowanie się do twierdzeń i zarzutów stron – co prowadzi do dowolności w ocenie materiału dowodowego;
- ogólnikowość obowiązków nałożonych decyzją, lakoniczność uzasadnień decyzji, brak argumentacji faktycznej i prawnej w uzasadnieniu decyzji, rozbieżność uzasadnienia decyzji z jej sentencją, niewskazywanie w uzasadnieniach decyzji przyczyn nieuwzględnienia lub pominięcia wniosków dowodowych stron i istotnych twierdzeń stron, brak w uzasadnieniach decyzji analizy materiału dowodowego sprawy pod kątem materialnoprawnych przesłanek rozstrzygnięcia sprawy, nieomówienie sprzeczności w materiale dowodowym sprawy co do wskazania, którym dowodom i dlaczego dano wiarę, a którym i dlaczego odmówiono wiarygodności, nieuwzględniono opinii biegłego, niewskazanie w uzasadnieniach decyzji podstawy prawnej rozstrzygnięcia, podpisywanie decyzji przez osobę nie mającą uprawnienia do działania w imieniu organu administracji;

- wadliwe doręczenie decyzji, niedoręczenie decyzji pełnomocnikowi stron;
- prowadzenie postępowania o wznowienie co do jego przyczyn i co do istoty sprawy bez uprzedniego wydania postanowienia o wznowieniu postępowania;
- braku wniosków w sprawach o wyłączenie organu z mocy prawa do załatwienia indywidualnych spraw (art. 25 § 1 k.p.a. i art. 132 Ordynacji podatkowej),
- nieterminowego załatwiania podań i wniosków stron oraz nieterminowego nadsyłania akt w postępowaniu odwoławczym,
- nieprawidłowości w zakresie podejmowania decyzji na podstawie art. 132 § 1 k.p.a. (zmiana decyzji we własnym zakresie przez organ I instancji),
- nieszanowania przez organy I instancji oceny prawnej zawartej w decyzjach kasacyjnych organu odwoławczego, wydawanych na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. i 233 §2 Ordynacji podatkowej,
- wadliwego kompletowania akt, co nie tylko dotyczy tego, że nie są one chronologicznie ułożone, trwale spięte i ponumerowane, ale przede wszystkim brakuje w nich szeregu istotnych dla danej sprawy dowodów, zawierają dowody kserowane zamiast oryginalnych.

b) w zakresie naruszeń prawa materialnego.

- wydanie decyzji na niewłaściwej podstawie prawnej lub bez podstawy prawnej, na podstawie przepisu, który przestał obowiązywać przed wydaniem decyzji, nieuprawnione oparcie decyzji na przepisach nowej ustawy do zdarzeń, które zaistniały przed jej wejściem w życie, brak podstawy prawnej do nałożenia obowiązków na adresata aktu, nałożenia na stronę nieprecyzyjnie określonego obowiązku, wydanie decyzji nakładającej obowiązek prawny w sytuacji, gdy obowiązek ten wynikał wprost z przepisu prawa;
- błędna interpretacja przepisów i niewłaściwe ich zastosowanie;
- pomijanie przy rozstrzygnięciu sprawy uzasadnionych interesów osób trzecich;
- skierowanie decyzji do osoby nie będącej stroną w sprawie, nałożenie obowiązku na podmiot nie będący stroną w sprawie, nie będący podmiotem zobowiązanym według prawa materialnego;
- wydanie decyzji w sprawie rozstrzygniętej już wcześniej inną decyzją ostateczną, która nie została wyeliminowana z obrotu prawnego (w sprawach zobowiązań podatkowych).

Biała Podlaska, 20 marca 2005r.

PREZIS
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Białej Podlaskiej
Zbigniew Jastrzęb